

VERGELIJKING VAN DRINKWATERSYSTEMEN EN MOGELIJKHEID TOT WATERRANTSOENERING BIJ KALKOENEN.

Ing. T. Veldkamp, technisch medewerker kalkoenuhouderij

Op het pluimveeteeltproefbedrijf Maarheeze is onlangs de proef, waarin diverse drinkwatersystemen vergeleken zijn, afgesloten. In de proef werd ook gekeken naar de mogelijkheid van waterrantsoenering. De beoogde doelstellingen (minder watervermorsing, beter strooisel, betere uitwendige kwaliteit) werden niet gerealiseerd bij de aangepaste drinkwatersystemen.

Inleiding.

In de proef zijn de traditionele drinkwatersystemen (rondrinker en drinkgoot)en twee varianten hierop (aangepaste drinkgoot en traditionele drinkgoot met waterrantsoenering) onderzocht. De waterrantsoenering bestond uit 1.5 uur water en 1.5 uur geen water. In een afdeling is aan twee zijden van de afdeling een traditionele drinkgoot geplaatst waarbij waterrantsoenering vanaf 10 weken leeftijd is toegepast. De rantsoenering in deze afdeling geschiedde als volgt: De kalkoenen kregen 1.5 uur water aan de ene zijde van de afdeling, 1.5 uur geen water en 1.5 uur water aan de andere zijde van de afdeling. Door middel van deze waterrantsoenering is getracht een hogere activiteit te verkrijgen bij de kalkoenen. De opzet van de proef is uitgebreid beschreven in 'Praktijkonderzoek voor de Pluimveehouderij 90/3'.

Resultaten.

De technische resultaten zijn in tabel 1 weergegeven.

De kalkoenen die afgemest zijn bij de goot en de goot met waterrantsoenering hebben, in vergelijking met de andere drinkwatersystemen, een significant lager eindgewicht. De afstelling van het waterniveau speelt een erg belangrijke rol. De kalkoenen bij de rondrinker waren op 16 weken leeftijd ongeveer 200 gram lichter dan de kalkoenen bij de overige systemen. Op 14 weken leeftijd werd het waterniveau iets verhoogd waardoor de kalkoenen de groeiachterstand inhaalden. Bij de kalkoenen die afgemest werden bij een rondrinker, vielen significant meer dieren uit dan bij kalkoenen die bij andere drinkwatersystemen afgemest werden. Omdat de uitgevallen dieren bij de rondrinkers lichter waren dan bij de overige systemen mag men aannemen dat het te lage waterniveau hierop invloed heeft gehad. De praktische en de gekorrigeerde voederconversie is niet aantoonbaar verschillend tussen de drinkwatersystemen. De theoretische voederconversie verschilt wel significant tussen de drinkwatersystemen. Het effect van de uitval speelt

TABEL 1: TECHNISCHE RESULTATEN OP 20 WEKEN LEEFTIJD

drinksysteem	goot	rondrinkers	aangepaste goot	gootrantsoen	dubbele goot + rantsoen
gewicht (g)	16674	17295	17128	16576	17310
uitval %	6,9	10,7	6,6	5,6	6,2
vc praktisch	2,60	2,55	2,56	2,60	2,60
vc theoretisch	2,51	2,42	2,47	2,53	2,53
vc gekorrigeerd ¹⁾	2,63	2,52	2,55	2,64	2,57

¹⁾ vc gekorrigeerd met 0.01 per 100 gram gewichtsverschil naar een eindgewicht van 17000 g.

hierbij een grote rol want bij de theoretische voederconversie wordt rekening gehouden met de voeropname en de gewichten van de uitgevallen dieren.

Strooiselkwaliteit.

Er is bij alle drinkwatersystemen een gelijke hoeveelheid houtkrullen verbruikt. Hierdoor kunnen verschillen in watervermorsing tussen de systemen duidelijk worden door verschillen in strooiselkwaliteit. Tot 14 weken was het strooisel in de afdelingen met een rondrinker het droogst en het meest rul. Na het verhogen van het waterniveau werd de strooiselkwaliteit snel slechter en hadden de afdelingen met een rondrinker het natste en het minst rulle strooisel. In de periode van 10 tot 14 weken hadden alle systemen een iets betere strooiselkwaliteit dan de traditionele drinkgoot. De aangepaste goot en de goot met waterantsoening hadden weinig effect op het beperken van de watervermorsing.

Uitwendige kwaliteit.

In tabel 2 zijn de resultaten van de uitwendige kwaliteit op de slachterij weergegeven.

Er zijn geen aantoonbare verschillen geconstateerd voor wat betreft het percentage borstblaren, borstpukkels, borstbloedingen en dijkkrassen tussen de kalkoenen die bij de diverse drinkwatersystemen afgemest zijn. De kalkoenen die afgemest zijn bij de rondrinker hebben significant slechtere voetzolen dan de kalkoenen bij de overige systemen. Dit is waarschijnlijk toe te schrijven aan de verslechtering van de strooiselkwaliteit na het verhogen van het waterniveau bij de rondrinker. Er is in deze ronde geen direct verband te zien tussen voetzoolbeschadigingen en % borstblaren en % borstpukkels.

TABEL 2: RESULTATEN UITWENDIGE KWALITEIT OP DE SLACHTERIJ

drinksysteem	goot	rondrinker	aangepaste goot	goot + rantsoen	dubbele goot + rantsoen
% borstblaren	44,5	49,0	46,7	49,6	54,1
% borstpukkels	54,2	53,2	59,0	57,6	50,2
% borstbloedingen	52,2	54,7	54,2	59,2	56,4
% dijkkrassen	32,1	31,4	32,0	32,9	25,2
voetzoolbeschadiging ¹⁾	2,27	2,42	2,23	2,30	2,06

¹⁾ score kon uiteenlopen van 0 = onbeschadigd voetzool tot 3 = ernstig beschadigde voetzool.